

2022-
2026

Tilsynsplan for mindre
avløpsanlegg etter
forurensningsforskriften
kapittel 12, 13 og 15

Karmøy kommune

2022-2026

Innhold

1. Innledning

- Tilsyn i Karmøy Kommune
- Bakgrunn

2. Strategi og tiltak

- Strategi for Karmøy Kommune

3. Tilsynsplan

- Kapittel 12
- Kapittel 13
- Kapittel 15

4. Målsetting

- Tilsyn

5. Kilder

6. Vedlegg

1. Innledning

Tilsyn i Karmøy kommune

Alle som har innlagt vann skal være tilknyttet offentlig avløp eller ha godkjent utslippstillatelse. Karmøy kommune er en stor kommune med både tett og spredt bebyggelse. Dette gjør det utfordrende å få alle tilkoblet til kommunalt avløpsnett. Mange steder er det mulig med tilknytning til kommunalt avløpsnett, mens andre steder er dette ikke mulig. Når det ikke er mulig med tilknytning til kommunalt nett må det søkes om utslippstillatelse hos kommunen for å få lov til å etablere utslipp fra eiendommen. Slike utslipp er regulert i forurensningsforskriften kapittel 12 og 13. Kommunen er forurensningsmyndighet og gir utslippstillatelser.

I VAR (Drift og vedlikehold – vann, avløp og renovasjon) sine systemer er det registrert ca. 3200 anlegg i kapittel 12 og ca. 3000 anlegg i kapittel 13. For anlegg etter kapittel 15 er antallet uvisst da det mangler informasjon om disse. Disse anleggene skal kartlegges og systematiseres i løpet av 2022.

I 2021 er det blitt gitt utslippstillatelse til 12 nye anlegg i kapittel 12, det gjelder fritidsbolig og bolig.

Forurensningsforskriften § 11-4 om gebyr for saksbehandling og tilsyn regulerer kommunens rett til å ta gebyr ved tilsyn av private avløpsanlegg. Gebyret skal ikke overgå kommunens kostnader med slikt arbeid. Det ble gjennom vedtak i Karmøy Kommune styre vedtatt i 2019 at det skulle tas gebyr for tilsyn i kapittel 12 og 13. (Arkivsak. 19/5079 og saks nr. 68/20)

Arbeidet med tilsyn i Karmøy kommune startet opp sommeren 2020 og de første tilsynene ble utført i juli 2020. Ved utgangen av november 2021 var det gjennomført 517 tilsyn i kapittel 12 og 27 tilsyn i kapittel 13. Når det gjelder varslede utslipp er det utført totalt 41 tilsyn som gjelder forurensende utslipp/mistanke om utslipp/meldesaker osv.

Ved oppstart mai 2020 var det ansatt en person som tilsyns- og kvalitetskontrollør, og i desember 2020 ble det ansatt en person til. Det er altså ansatt 2 tilsyns- og kvalitetskontrollører i 100 % stilling.

Tilsyn = Kontroll + Sanksjon

Formålet med å føre tilsyn er å sørge for at avløpsanleggene ikke medfører forurensing eller helseplager og at alle krav i utslippstillatelsen blir oppfylt. Dette er nødvendig for å oppnå kommunens vedtatte miljømål og krav i vannforskriftene. Tilsyn skal sikre brukerinteresser som drikkevann, jordvanning, bading/rekreasjon og fiske, biologisk mangfold og gode miljøforhold i vannforekomstene, samt gi sikkerhet for at investeringer foretatt av anleggseier gir riktig utbytte.

Avdekkes mangler, skal det utløse en reaksjon. Dette kan være informasjon til anleggseier, pålegg om utbedring eller krav om ny utslippssøknad. Et tilsyn er ikke avsluttet før det er skrevet en tilsynsrapport og eventuelt gitt et pålegg om tiltak til anleggseier. Er det gitt pålegg om utbedring av avløpsanlegget skal utbedringen dokumenteres og sendes til forurensningsmyndigheten.

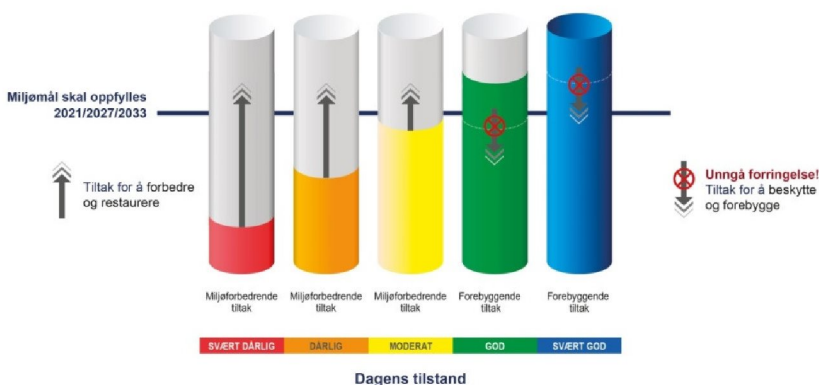
Bakgrunn

EUs vanndirektiver ble gjort gjeldende i Norge 2009 gjennom vannforskriftene. Målet er at alle vann innen 2021 skal oppnå økologisk og kjemisk tilstand «god». Gjennom arbeidet med vannforskriftene er hele landet delt inn i vannregioner og videre i vannområder. Karmøy hører til under vannregionen Rogaland og vannområde Haugaland. Det er utarbeidet en regional vannforvaltningsplan med tilhørende tiltaksplan for vannregion Rogaland. Denne ble endelig vedtatt i 2016. I dette arbeidet er alt vann delt inn i vannforekomster og klassifisert etter det en har av informasjon og antatt påvirkning i forhold til naturtilstand.

Hensikten med vannforskriftene er:

- Gi rammer for hvordan miljømål skal fastsettes i regionale vannforvaltningsplaner
- Beskytte elver, innsjøer, kystvann og grunnvann mot forringelse
- Forbedre miljøtilstanden (restaurere) i alle vannforekomster som ikke oppnår målet om god økologisk og kjemisk tilstand

Tiltak for å nå miljømålet for økologisk tilstand i vannforekomstene

I Karmøy har vi flere vannforekomster med moderat og dårlig miljøtilstand. Det er bekker/elver og fjorder som kommer inn under disse tilstandsgradene. Årsaken til dette er forurensing fra ulike kilder som spredt avløp/landbruk/industri osv. (se vedlegg 1; Tabell Prioriterte Vannforekomster i Haugaland vannområde 2022-2027)

2. Strategi og tiltak

I Karmøy kommune er flertallet av private avløpsanlegg av eldre dato, store deler er fra før 1980. Slike anlegg har generelt dårlig forutsetning for å tilfredsstille dagens rensekraft fordi rensekraftene er blitt strengere og husstandene i dag bruker mer vann enn det anleggene var dimensjonert for da de var nye.

Tilsyn skal ha fokus på at alle anlegg skal være i orden og fungere etter krav i forurensingsforskriften:

- kapittel 12; utslipp av sanitær avløpsvann mindre enn 50 pe.
- Kapittel 13; regulerte utslipp av kommunalt avløpsvann fra avløpsanlegg større eller lik 50 pe i tettbebyggelse med samlet utslipp mindre enn 2000 pe (ferskvann, elvemunning) eller utslipp mindre enn 10 000 pe (sjø).
- kapittel 15; regulerer utslipp av oljeholdig avløpsvann.

Når det gjelder utslipp til elver/bekker/sjø og sårbare resipienter er målet å øke andelen minirenseanlegg og ta prøver av utslippene for å plukke ut anlegg som ikke har de rensekraft som i dag skal være etter Forurensingsforskriften § 12-8 og § 12-9 samt § 12-10.

3. Tilsynsplan

Vi deler inn tilsynsplanen etter kapitlene i forurensningsforskriften.

Kapittel 12

Fokus vil være på tilsyn av private anlegg i sommerhalvåret. I denne perioden er det best forhold rundt utslippssteder. Kontroll av forurensing fra anleggene med prøveutstyr gjøres enklest på denne tiden, samt at en unngår unødig stopp i kontroller grunnet vintervær.

Ved utslippstillatelser gitt før 1. januar 2007 skal det vurderes om utslippet er i henhold til forurensningsforskriften § 12-16. Kommunen kan i forskrift eller ved enkeltvedtak bestemme at slike utslipp er ulovlige etter en fastsatt frist, jfr. forurensingsloven § 18

Ved nye utslippstillatelser og anlegg som settes ned, skal det tas stikkprøver av for kontroll av tiltaket.

Planen er å fortsette kontroll i rekkefølge Gnr 1 – 149 frem mot 2030. Målet er at totalt 3200 anlegg etter kapittel 12 skal være førstegangskontrollert innen 2030. Sommeren 2022 er det planlagt kontroll på øya Høvring. I august/september 2023 vil det gjennomføres kontroll på øya Feøy, her ble avløpsanleggene tømt sommeren 2021.

I Komtek, som er VAR sitt system for blant annet tømning av septiktanker, sjekkes alle avvik etter slamtømming. Disse følges opp med brev og avvikshåndtering til eier av anlegget. Dermed bli avvikene som kommer inn lukket.

Kapittel 13

Kommunale anlegg blir prioritert for tilsyn i vinterhalvåret. Tilsyn med disse anleggene er ikke avhengig av værforhold. Ved tilsyn er det pumpestasjoner/overløp og rensestasjoner med utslippspunkt som kontrolleres.

I november 2021 ble det startet opp kontroll av kommunale avløpsanlegg i kapittel 13 i område Skudeneshavn. Her skal 2 hovedutslipp med rensestasjoner og 14 pumpestasjoner kontrolleres.

Totalt er det 10 anlegg etter kapittel 13 som skal kontrolleres. Resterende anlegg reguleres av kapittel 14 og det er Statsforvalteren i Rogaland som er tillagt tilsynsmyndigheten for disse anleggene.

Antatt tidsbruk for kontroll av 10 anlegg vil være fra 3- 5 år.

Kapittel 15

Kartlegging av anlegg etter kapittel 15 starter i løpet av våren 2022. Videre skal det legges en plan for gjennomføring av tilsyn. Aktuelle bedrifter/virksomheter med utstyr som omfattes av dette kapittelet skal registreres inn i et system. Det er pr. 2021 ingen system på slike virksomheter i Karmøy kommune. Det har heller ikke tidligere vært ført tilsyn med slike bedrifter/virksomheter.

Målet er oppstart av kontroll i løpet av 2022. I første omgang er det planlagt å kontrollere to vaskehaller av nyere dato på Norheim som skal brukes som pilot for slike anlegg.

§ 15-1 Virkeområder for kapittel 15

- A. Bensinstasjoner
- B. Vaskehaller for kjøretøy
- C. Motorverksted
- D. Bussterminaler
- E. Verksteder og klargjøringssentraler for kjøretøy, anleggsmaskiner og skinnegående materiell.
- F. Anlegg for understellsbehandling, som enten vaskeplass, smørehall, servicehall eller lignende.

4. Målsetting for Tilsyn i Karmøy kommune

Målet er å kontrollere ca. 400 anlegg etter kapittel 12 hvert år, slik at alle anlegg vil være kontrollert innen 8 år.

Målet for anlegg etter kapittel 13 er å kontrollere de 10 anleggene vi har på Karmøy i løpet av en periode på 3-5 år. Det vil gi oss en mulighet for å ha etterkontroll av anleggene i samme tidsrom slik at de blir fulgt opp med kontinuerlig kontrollrutiner.

Målet for anlegg etter kapittel 15 er årlig å kontrollere minimum 5 anlegg og gradvis ha en økning av tilsyn ettersom vi får erfaringstall med disse anleggene og registrert inn alle anleggene som er på Karmøy.

Der hvor det er mulig skal vi tilstrebe og få koblet private anlegg til kommunal ledning.

5. Kilder

Forurensningsforskriften Kapittel 11 – 12 – 13 - 15

Plan og bygningsloven § 27-2

6. Vedlegg 1

Prioriterte vannforekomster i Haugaland vannområde 2022-2027

Tabell 1. Prioriterte vannforekomster i Haugaland vannområde 2022-2027. Vedtatt i Haugaland VOU 28.9.20.

Vassdrag/vannforekomster

	Kommune	Behov for handling	Årsak til prioritering
Sakkestadbekken	Haugesund/ Karmøy	Overvåke forurensningstilstand, og gjennomføre forurensningsreducerende- og habitatforbedrende tiltak	- Avrenning fra tettsted/by/industri - Delvis åpnet. Ønsket videre åpning
Karmsundet	Haugesund/ Karmøy	Overvåke forurensningstilstand, og gjennomføre forurensningsreducerende tiltak	- Stor grad av forurensning - Human helse

Aksnesvassdraget	Haugesund/ Karmøy	Overvåke forurensningstilstand, og gjennomføre forurensningsreduserende tiltak	- Avrenning fra landbruk - Avrenning fra spredt avløp - Habitatkartlagt - Vandringshindre - Fremmede arter (gjedde)
Heiavatnet	Karmøy	Kartlegge forurensningstilstand og vurdere behov for tiltak	- Avrenning fra landbruk - Avrenning fra spredt avløp - Fremmede arter (gjedde)
Tjøsvollvatnet	Karmøy	Overvåke forurensningstilstand, og gjennomføre forurensningsreduserende tiltak	- Avrenning fra landbruk - Avrenning fra spredt avløp - Fremmede arter (gjedde)
Hilleslandsvassdraget	Karmøy	Overvåke forurensningstilstand, og gjennomføre forurensningsreduserende- og habitatforbedrende tiltak	- Fremmede arter (gjedde?) - Avrenning fra landbruk - Avrenning fra spredt avløp - Avrenning fra grus- og sandtak - Habitatkartlagt